

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin Afrin'e girmesinin dördüncü yılına girerken, Afrin'de mevcut durum ve yaşananlar, insan haklarını ihlal eden niteliktedir. Uzun yıllardır Afrin'de yaşayan ve özellikle geçimini zeytin üretimiyle sağlayan insanların malının, mülkünün ÖSO çeteleri tarafından yağmalandığı zeytin ağaçlarının kesildiği iddia edilmektedir. Afrin'de zeytin üreticilerinin ürettikleri zeytin veya zeytin yağının son dört yıldır Türkiye üzerinden dışarıya pazarlandığı AKP iktidarı üyeleri tarafından birçok defa ifade edilmiştir. Fakat AKP iktidarı, Afrin'den getirilen zeytin ürünlerinin ne şekilde Türkiye'ye getirildiği konusu hakkında kamuoyuna detaylı bir açıklama yapmamıştır. Afrin'den Türkiye'ye getirilen zeytin ürünlerinin hangi kurum ve kişiler tarafından organize edildiği, zeytin ürünlerinin çiftçilerden zor yoluyla getirilip getirilmediğini araştırmak amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin Afrin'e girmesinin üzerinden yaklaşık 3 yıl geçmiştir. Bu üç yıllık zaman diliminde zeytinlerin hasat edildiği her sonbahar mevsiminde, Afrin zeytinlerinin Türkiye üzerinden pazarlanması gündeme gelmektedir. AKP hükümeti, dört yıl geçmesine rağmen Afrin zeytin ürünlerinin, Türkiye'ye nasıl getirildiği konusunda, kamuoyunu rahatlatacak kapsamlı bir açıklama yapmamayı tercih etmektedir. Fakat AKP hükümet üyeleri Afrin zeytinlerinin Türkiye üzerinden satıldığını farklı zamanlarda, farklı biçimlerde kabul etmiştir.

19 Kasım 2019 tarihinde Dışişleri Bakanlığı bütçesinin Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüldüğü sırada, Afrin zeytinleri meselesi hakkında konuşma yapan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Suriye'deki zeytinler, zeytinyağı 'reexport' yapılıyor bizim üzerimizden. Gelir de bahçe sahiplerine dağıtılıyor. Yani burada hırsızlık veya başka bir şey yok. Bu kara

propagandanın bir parçasıdır." biçiminde cevaplayarak Afrin zeytinlerinin Türkiye üzerinden ihraç edildiğini belirtmiştir. Fakat bakanın söylediği gibi ihraç edilen zeytinlerin gelirlerinin önemli kısmı gerçekten bahçe sahiplerine mi verilmektedir? Yoksa ÖSO çetelerine mi verilmektedir?

Türkiye'nin Afrin'e girmesinden hemen sonra Tarım Kredi Kooperatiflerine Afrin'den zeytin getirmesi için özel kararname çıkartılmıştır. Bu kararname ile Tarım Kredi Kooperatifleri'ne Afrin'den getirilen zeytin veya zeytinyağları için herhangi bir kota sınırlaması getirilmediği gibi hiçbir denetim de söz konusu değildir. 2018 yılında Tarım Kredi Kooperatifleri ilk önce Afrin'den 5 bin ton zeytin veya zeytinyağı getirildiğini kamuoyu ile paylaşmış, fakat sonrasında yaklaşık 26 bin ton zeytin veya zeytinyağı getirildiği ve yurt dışına ihraç edildiği anlaşılmıştır.

Afrin zeytinlerinin Türkiye'ye getiriliş biçiminin gizli saklı olması ve AKP iktidarının kamuoyunu aydınlatabilecek açıklamalardan kaçınması, Afrin'deki zeytin üreticilerinin rızasının alınmadan getirildiği iddialarını güçlendirmektedir. Dolayısıyla Afrin'den Türkiye'ye getirilen zeytin veya zeytinyağı konusunda kamuoyunu aydınlatacak kapsamlı bir araştırma yapılması bir zorunluluktur. Aksi halde Afrin'den getirilen zeytin veya zeytin yağının Türkiye'ye getirilmesi meselesi, önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin uluslararası anlaşmaları ihlal ettiği gerekçesiyle karşımıza çıkma ihtimali hayli yüksektir. Öyle ki Afrin zeytinleri meselesi 2019 Şubat ayında İsviçre Parlamentosunda gündem gelmiş ve İsviçre'de Muhafazakar Demokrat Partili milletvekili Bernhard Guhl İsviçre hükümetine soru yönelterek, "Türkiye'nin bölgedeki zeytinlikleri "yağmaladığını", elde ettiği Suriye zeytinini işleyerek, Suriye iç savaşında desteklediği militanlara mali destek sağlamak amacıyla ve haksız bir şekilde Türk malı etiketiyle AB pazarına sürdüğünü" iddia ederek meselenin soruşturulmasını istemiştir. Afrin zeytinleri meselesinin uluslararası alanda daha fazla tartışılmasına mahal vermemek için TBMM bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulmalıdır. AKP iktidarı Türkiye'nin Afrin zeytinleri meselesi konusundaki çelişkili açıklamaları ivedilikle açıklığa kavuşturmalı ve meselenin sosyo-ekonomik boyutlarının incelenmesi elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. Hatimoğulları
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. Dede
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. Kılıç
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	K. Peköz
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	H. Eksik
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	O. Ersoy
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İmir
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Önlü
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. Kaçmaz
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun

12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. Orhan Işık
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Özen
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. Canbaz Kaya
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Çepni
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. Kenanoğlu